

Høringsuttalelse til revisjon av ekom-lovgivningen: - Den teknologinøytrale bredbåndspolitikken er forbi

Denne bloggposten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 30.11.2019

Så lenge norsk politikk innen telekom og trådløst er basert på *teknologinøytralitet*, altså at utbyggere, ikke myndighetene, bestemmer hvilke teknologier som skal brukes i utbygging av bredbåndstjenester, vil de velge trådløse løsninger. For de er billige, raske å sette ut, og graves ikke i stykker. Men de tar knekken på folkehelsa og på livet rundt oss - i stigende grad. Derfor trengs det et politisk linjeskifte.

I dag har Else Nordhagen og jeg sendt inn den følgende høringsuttalelsen til Kommunal- og arbeidsdepartementet. Hva om du også sender inn din egen personlige mening om å overlate til næringen å velge overføringsteknologi? NB! Legger du inn personlige opplysninger, vil den bli unntatt offentlighet, så det bør du unngå, eller sende inn med ønske om anonymisering for at det skal kunne gjøres offentlig tilgjengelig.

Du kan plukke alt du vil fra teksten nedenfor eller sende den i kopi til ditt parti, til politikere du kjenner og til miljøorganisasjoner. Fortell dem gjerne at høringsfristen er allerede tirsdag den 3. desember!

*Herfra følger høringsuttalelsen jeg sendte inn i dag, sammen med Else Nordhagen, medforfatter og medredaktør av den nye [5G-boka](#). Du finner en *.doc-versjon sist i teksten.*

Vi refererer til den allmenne invitasjonen til [Høring om endringer i ekomloven og ekomforskriften med forslag om lovhjemmel for leveringsplikt for bredbånd og tydeligere krav til entydig identifisering av sluttbrukere](#), med høringsfrist den 3. november 2019. Vi avgir herved følgende uttalelse på vegne av oss selv som fagpersoner fra bransjen og Foreningen for EMF-reform, en ideell organisasjon som arbeider for et kunnskapsbasert strålevern innen såkalt «ikke-ioniserende» stråling:

Norsk bredbåndspolitikk har i lang tid lagt vekt på teknologinøytralitet, som innebærer at utbyggere, og ikke myndighetene, bestemmer hvilke teknologier som skal brukes i utbygging av bredbåndstjenester. *Teknologinøytralitet har vært en fornuftig politikk utfra den forutsetning som til nå har ligget til grunn, nemlig at de ulike teknologiene er nøytrale eller likeverdige med hensyn til helse- og miljømessige virkninger. Denne forutsetningen er ikke vitenskapelig holdbar og fører til utforming og omfang av trådløs teknologi som nå gir massive skadevirkninger på helse- og miljø. Slik teknologiinnføring rammes av loven og av generelle krav til samfunnsansvar. I den grad det skulle være tvil, rammes den av føre-var-prinsippet. Det må derfor innføres en stans inntil helse- og miljøkonsekvensene er utredet og teknologinøytralitet som prinsipp er revurdert.*

Over en årrekke er det blitt underbygget i stadig større detalj og stadig mer kjent at den langt største delen av foreliggende forskning på feltet *påviser betydelige helse- og miljømessige skadevirkninger* fra det ene teknologiske alternativet som underlagene for endringsforslaget baserer seg på: mikrobølget radioteknologi. Senest i inneværende måned er skadevirkningene blitt konstatert entydig gjennom en store amerikansk offentlig rottestudie, og de har for lengst (2011) nedfelt seg i WHO's kreftforskningsinstitutt's klassifisering av all menneskeskapt radio-kommunikasjon som fareklasse 2B (under revisjon for skjerpning), så vel som i henstilling fra Europarådets parlamentarikerforsamling om å senke grenseverdiene for eksponering til 1/10 000-

del straks og enda mye lengre ned på sikt.

En massiv forskningslitteratur bygger opp om at disse skadevirkningene er reelle og av betydelig relevans for folkehelsen og miljøet og påviser at økningen i eksponering for mikrobølget stråling i dag er kommet opp i rundt 1 000 000 000 000 000 000 ganger den naturlige bakgrunnsstrålingen som livet på Jorda er konstruert for å tåle (se figuren), i tillegg til at menneskeskapte mikrobølger for radiokommunikasjon har egenskaper som gjør dem langt mer biologisk aktive enn den som forefinnes i naturen (bl.a. ved at de bygger på polariserte, brå, lavfrekvente pulser).

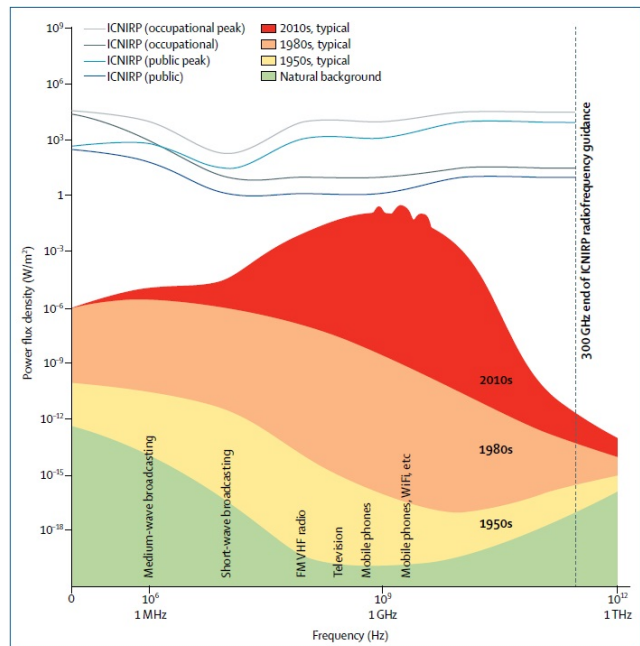
En kunnskapsbasert ekom-lovgivning kan derfor ikke lenger baseres på teknologinøytralitet. Forutsetningene for en revisjon av ekom-lovgivningen basert på teknologinøytralitet er derfor ikke til stede verken i Norge eller i andre land. Kloden rundt fører nå denne erkjennelsen til at trådløsteknologienes helse- og miljøkonsekvenser stadig kommer høyere på agendaen og det fremmes det rettssaker mot selskaper og myndigheter med krav om andre teknologivalg. Det juridiske grunnlaget i disse sakene spenner fra lover og forskrifter for å hindre lokal forurensning (som f.eks. Nabolova) til den europeiske menneskerettighetslovgivningen og sentrale miljøkonvensjoner.

Enhver politiker, enhver forvaltning og enhver annen aktør innen ekom-næringen er i dag kjent med at det foreligger forskning som gir belegg for slike konklusjoner. De har derfor en særlig undersøkelsesplikt og stiller seg selv i juridisk sårbar posisjon ved ikke å foreta tilstrekkelig grundige undersøkelser. Denne undersøkelsesplikten er ikke innfridd i bakgrunnsarbeidene til det foreliggende endringsforslaget.

Utrullingen av AMS-målere i Norge har gitt en forsmak av hva det er rimelig å forvente av helse- og miljøskadelige virkninger fra en vesentlig vekst i mikrobølget signalering i omgivelsene:

Det er kommet tusenvis av nye sykdomstilfeller, hvorav en rekke også på dyr. Symptomene kommer dels som diffuse helseplager, fullt i samsvar med etablert forskningslitteratur, dels som økt risiko for alvorlige lidelser som er velkjente resultater av de samme biologiske mekanismer som utløser helseplagene. De fysiske signaleringsegenskapene som utløser dette (korte, skarpe, sterke pulser som danner hyppige forekomster av lave frekvenser) likner på utladningene i værfronter som gjør at reumatikere kan «kjenne det på gikta» at det kommer værforandringer. Slik signalering er en grunnleggende egenskap ved moderne mikrobølget kommunikasjon slik denne er utviklet, og har høy biologisk virkning, blant annet på kolloider, som det meste av levende vev består av. Dette er etablert kunnskap innen dette forskningsfeltet.

Dagens grenseverdier baserer seg på det kriterium som gir trådløsbransjen maksimalt spillerom, å forhindre oppvarmingskader, og fanger overhodet ikke opp disse og andre skademekanismer

Veksten i eksponering for ikke-ioniserende stråling ved ulike frekvenser (fra Bandara & Carpenter, The Lancet, 2018)

som opptrer ved langt svakere eksponering. Disse kriteriene for grenseverdier har vært kritisert av forskerne på feltet for å være foreldet siden de først ble formet på midten av 1950-tallet. Mangelen er klart erkjent også av den private stiftelsen som legger grunnlaget for norske grenseverdier, ICNIRP, men feies under teppet av evalueringsprosesser som arbeider utfra mandater og med sorteringsregler som gjør at alle slike funn avvises. Også disse evalueringsprosessene er sterkt kritisert, og er analysert i detalj i publisert litteratur - også av oss. Miljøministeren, folkehelsministeren og lederen for DSA (Strålevernet) er tilsendt omfattende dokumentasjon på dette nylig fra undertegnede.

Helsepersonell i mange land har i en årrekke gjennom opprop, bøneskriv og anklageskrift påpekt de samme forholdene, og at de registrer skadevirkningene i sin praksis hos sine pasienter. Forskere finner at skadevirkningene er klart merkbare i celledier, i folkehelsen og i naturen f.eks. som nedgang i forekomsten av insekter, og advarer nå land kloden rundt mot at videre utbygginger som forsterker eksponeringen for menneskeskapte mikrobølger raskt kan komme til å true menneskehetens eksistens.

Norske myndigheter - og norske selskaper som utviser samfunnsansvar - må derfor forlate teknologinøytralitet som prinsipp, og basere teknologivalg og utbyggingsstrategi på grundige vurderinger av teknologienes helse- og miljømessige skadepotensiale.

Å unnlate en nøyere utredning av miljøkonsekvensene når man er kjent med at disse innvendingene framsettes av miljøer man må anta kan være kompetente, er i strid med kravet om miljøutredninger, i strid med føre-var-prinsippet, og i strid med etablerte normer for samfunnsansvar. Det kan - og bør - rammes av lovverket som miljøkriminalitet og som en forbrytelse mot elementære menneskerettigheter.

Inntil slike vurderinger er foretatt, må norske myndigheter derfor stille de planlagte lovendringer om leveringsplikt på bredbånd på vent, og foreta nye kostnadsvurderinger der det inngår analyser av miljøkonsekvensene, og der valg av teknologi styres utfra disse.

Foreningen for EMF-Reform, den 29.11.2019

Einar Flydal og Else Nordhagen (sign.)

Om oss selv: Vi har våre utdanninger innen samfunnsfag og IKT og har arbeidet i bransjen i tilsammen >50 år som forskere og universitetslærere innen telekom og IKT og med strategi, teknologiinnføring og gründervirksomhet. Foreningen for EMF-Reform er en ideell organisasjon som arbeider for et kunnskapsbasert strålevern innen såkalt «ikke-ioniserende» stråling.

Noen sentrale referanser

I følgende norsk- (og litt dansk-)språklige litteratur vil man finne omfattende omtaler av omfattende vitenskapelig belegg fra internasjonalt anerkjent forskning for alle påstander ovenfor, med fulle referanser. Man vil også finne forklart i detalj hvorfor de grenseverdier som benyttes i Norge ikke fanger opp de påviste helse- og miljøskadelige virkningene, hvordan de komiteer arbeider som den norske fagetaten DSA baserer sine råd på, og hvordan DSA går langt lengre enn sine kilder i å hevde at der ikke foreligger noen helsefare fra slike kilder:

Einar Flydal og Else Nordhagen (red.): «5G og vår trådløse virkelighet – høyt spill med helse og

miljø» (590 sider, Z-forlag). Med bidrag fra: Martin L. Pall, SCENIHR (EU-kommisjonens vitenskapelige komité for tilsynkommende og nylig identifisert miljørelatert helserisiko, i dag kalt SCHEER), David Carpenter, Cindy Sage, Lennart Hardell, Bård-Rune Martinsen, Christian F. Jensen.

Advokatfirmaet Erling Grimstad AS og Einar Flydal: Smartmålerne, jussen og helsa, Z-forlag, 2018, (69+207 sider). Se særlig del 2, fra side 99.

Christian F. Jensen: RESPONSUM om hvorvidt det vil være i strid med menneske- og miljøretlige regler at etablere 5G-systemet i Danmark, 2019, Christian F. Jensen Advokatfirma, Bonnor Advokater, Holte, Danmark, 74 sider. (Foreligger også i engelsk oversettelse.)

Igor Belyaev, Amy Dean, Horst Eger, Gerhard Hubmann, Reinhold Jandrisovits, Markus Kern, Michael Kundi, Hanns Moshhammer, Piero Lercher, Kurt Müller, Gerd Oberfeld, Peter Ohnsorge, Peter Pelzmann, Claus Scheingraber og Roby Thill: EUROPAEM EMF-retningslinjer 2016 for forebygging, diagnosticering og behandling af EMF-relaterede helbredsproblemer og sykdomme (originalens referanse: Rev Environ Health. 2016 Sep 1;31(3):363-97. doi: 10.1515/reveh-2016-0011)

Kåss, I W og Halmøy, S: Skadevirkninger av stråling fra trådløs teknologi og annen EMF er godt dokumentert – Kildesamling: Forskning og advarsler fra fagfeltet, Folkets strålevern, 25.05.2018.